

Energiatehokkuussopimukset ovat valtion ja toimialojen yhdessä valitsema tapa täyttää Suomelle asetetut kansainväliset energiatehokkuusvelvoitteet. Suomessa on haluttu tehostaa energiankäyttöä kunkin alan ja toimijan sopivimmiksi ja kannattavimmiksi valitsemilla keinoilla sen sijaan, että energiansäästöä ohjattaisiin esimerkiksi kaikille yhteisillä lakisääteisillä toimenpiteillä.

Energiatehokkuussopimukset ovat tärkeä osa Suomen energia- ja ilmastostrategiaa ja ensisijainen keino tehostaa energiankäyttöä Suomessa. Sopimustoiminta on keskeinen keino täyttää EU:n energiatehokkuusdirektiivin (EU) 2023/1791 mukaiset kansalliset tavoitteet vuoden 2030 loppuun mennessä sekä saavuttaa 8 artiklan sitova kansallinen energiatehokkuusvelvoite.

Julkisen alan energiatehokkuussopimus on työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston, Kuntaliitto ry:n sekä Maakuntien tilakeskus Oy:n välinen sopimus energian tehokkaammasta käytöstä julkisella alalla vuosina 2026–2035. Julkisen alan energiatehokkuussopimus koskee kuntia, kaupunkia, kuntayhtymiä, hyvinvointialueita sekä valtion toimijoita.

Muihin sopimusaloihin verrattuna julkisen alan energiatehokkuussopimustoiminta tukee, 8 artiklan lisäksi, energiatehokkuusdirektiivissä julkista alaa koskevien velvoitteiden toimeenpanoa. Näitä ovat muun muassa velvoitteet julkisen sektorin johtoasemasta ja esimerkillisestä roolista energiatehokkuudessa sekä energiatehokkuuden huomioimisesta rakennuksissa ja hankinnoissa, neuvonnassa ja viestinnässä sekä energiapalvelujen käytössä.

Vuonna 2026 käynnistyvä 10-vuotinen energiatehokkuussopimuskausi on järjestyksessään neljäs. Keuda on viimeksi osallistunut sopimuskaudella 2008–2016, jolloin Keuda vähensi energiakustannuksiaan yhteensä 10 prosenttia sopimuskauden aikana.

Sopimukseen liittyjä asettaa liittyessään ohjeellisen energiamääräisen (MWh) tehostamistavoitteen kaudelle 2026–2035, joka vastaa 10 % liittyjän vuotuisesta energiankäytöstä ja välitavoitteen vuodelle 2030, joka vastaa 6 % liittyjän vuotuisesta energiankäytöstä. Tavoite lasketaan liittymishetkellä käytössä olevasta, normaalia toimintaa edustavan kalenterivuoden, energiankäytöstä. Tavoitteen saavuttamista seurataan sopimuskaudella raportoitujen toimenpiteiden säästövaikutuksen kautta. Tavoitevuosina 2030 ja 2035 liittyjän energiankäytön ei edellytetä olevan sopimukseen liittymistilannetta alempi.

Energiatehokkuussopimukseen liittyminen on maksutonta ja vapaaehtoista. Kustannuksia syntyy energiatehokkuustoimenpiteiden ja -investointien toteuttamisesta sekä energiakatselmusten teettämisestä. Sopimukseen liittynyt saa Motivalta monipuolista tukea, tietoa, koulutusta ja opastusta sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Valtio tukee tapauskohtaisesti uuteen teknologiaan perustuvia energiatehokkuusinvestointeja. Sopimukseen liittyneille voidaan tietyin edellytyksin myöntää korkeampaa valtion harkinnanvaraista tukea energiatehokkuutta edistäviin investointeihin. Energiatehokkuussopimukseen liittyneiden kuntasektorin, mikroyritysten ja pk-yritysten Motiva-mallisiin energiakatselmuksiin voidaan

myöntää korotettua energiatukea. Tukiprosentit vahvistetaan vuosittain valtion talousarvion yhteydessä.

Kunnat, kaupungit, kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja valtion toimijat liittyvät sopimukseen allekirjoittamalla liittyjäkohtaisen energiatehokkuussopimuksen, jossa ne sitoutuvat Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin. Luonnos Keudan liittyjäkohtaisesta energiatehokkuussopimuksesta on tämän asiakohdan liitteenä.

Lisätietojen antaja	Hallintopäällikkö, Severi Suppula, severi.suppula@keuda.fi
Esittelijä	Kuntayhtymän johtaja Riikka-Maria Yli-Suomu
Päätösehdotus	Esitän, että yhtymähallitus päättää hyväksyä Keudan liittymisen julkisen alan energiatehokkuussopimukseen vuosille 2026–2035 ja oikeuttaa kuntayhtymän johtajan allekirjoittamaan sopimuksen.
Päätös	Hyväksyttiin esitys.